

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

SENÁT

MILAN ŠTĚCH

PŘEDSEDA

V Praze dne 19. března 2018
Č. j. 2311/2018/S

Vážený pane,

v příloze Vám zasílám vyjádření k návrhu Městského soudu v Praze na zrušení ustanovení § 65 odst. 1 zákona o Policii České republiky, ve slovech „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“ a zrušení ustanovení § 65 odst. 5 tohoto zákona, o které jste mě požádal dopisem ze dne 15. února 2018, sp. zn. Pl. ÚS 7/18.

S pozdravem

Příloha

Vážený pan
JUDr. Ing. Jiří Zemánek, CSc.
soudce Ústavního soudu
Ústavní soud
Joštova 8
660 83 B R N O

Ústavnímu soudu
v Brně

ke sp. zn. Pl. ÚS 7/18

Věc: Návrh Městského soudu v Praze na zrušení ustanovení § 65 odst. 1 zákona o Policii České republiky, ve slovech „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“ a zrušení ustanovení § 65 odst. 5 tohoto zákona

Vyjádření Senátu
Parlamentu České republiky

V Praze dne 19. března 2018

K žádosti soudce zpravodaje JUDr. Ing. Jiřího Zemánka, CSc., sdělené dopisem ze dne 15. února 2018, sp. zn. Pl. ÚS 7/18 a doručené Senátu Parlamentu České republiky dne 22. února 2018, k návrhu na zrušení ustanovení § 65 odst. 1 zákona o Policii České republiky, ve slovech „a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení“ a zrušení ustanovení § 65 odst. 5 tohoto zákona, **podávám** v požadované lhůtě podle § 69 a v souladu s § 30 odst. 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, za Senát Parlamentu České republiky toto

vyjádření:

I.

Navrhovatel (Městský soud v Praze) **shledává**, že část ustanovení § 65 odst. 1 zákona o Policii České republiky (pravomoc Policie evidovat za účelem umožnění budoucí identifikace profily DNA osob obviněných či odsouzených pro úmyslný trestný čin, osob v ochranném léčení či zabezpečovací detenci a osob s omezenou svéprávností, nalezených na základě vyhlášeného pátrání) a dále ustanovení § 65 odst. 5 téhož zákona (povinná likvidace informací z evidence DNA a obdobných policejních evidencí, jestliže již nejsou nezbytné pro zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku) **jsou v rozporu s čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod**, který zaručuje nedotknutelnost osoby a jejího soukromí **a dále rozporným s čl. 10 odst. 3 Listiny**, kterým se garantuje právo na ochranu před zneužíváním osobních údajů. Předmětný policejní zásah do základních práv pak podle názoru navrhovatele **nesplňuje podmínky omezení základních práv zákonem ve smyslu čl. 4 odst. 2 Listiny**.

Návrh na zrušení napadených částí ustanovení § 65 zákona o Policii České republiky odůvodňuje navrhovatel zejména tím, že tato úprava trpí **nedostatkem přiměřenosti** předmětného **zásahu** do ústavně garantovaných práv (evidování DNA by mělo podle navrhovatele korespondovat jen pachatelům závažných trestných činů s potenciálem recidivy a doba, po kterou mohou být profily DNA uchovávané, by rovněž měla být odvozena od závažnosti trestné činnosti). Navrhovatel dále kritizuje **vágnost ustanovení** o uchovávaní profilů DNA, která by měla být nahrazena konkrétní a podrobnou úpravou vylučující široký prostor pro uvážení Policie a doplněna procesními garancemi obrany dotčených osob. Napadenému ustanovení je konečně vytýkáno **oslabení principu presumpce nevinny**, když připouští evidování DNA obviněných, kteří posléze nebyli odsouzeni.

Odůvodnění návrhu je podpořeno anotací řady judikátů Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu pro obdobné okruhy vztahů.

Navrhovatel v závěru konstatuje, že protiústavnost napadených ustanovení nespočívá přímo v jejich pozitivním obsahu, nýbrž v nedostatku podrobnější právní úpravy, kterou zákonodárce protiústavně nepřijal. Derogace napadených ustanovení má podle navrhovatele přimět zákonodárce k revizi předmětné právní úpravy s využitím její odložené vykonatelnosti.

II.

Základ návrhem napadené legislativní konstrukce policejního evidování DNA profilů osob obviněných ze spáchání trestného činu apod., s cílem umožnit jejich budoucí identifikaci, byl poprvé uplatněn v zákonné formě již v roce 2001. Jednalo se o zákon č. 60/2001 Sb., kterým byl novelizován tehdejší zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (viz § 42e této již zrušené úpravy).

Návrhem napadené ustanovení § 65 se pak stalo platným dnem 11. 8. 2008 v rámci aktuálně platného zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2009.

Sledované ustanovení se později stalo předmětem dvou drobných změn (novelizací). První z novel (zákon č. 41/2009 Sb.) rozšířila výčet osob dotčených evidováním DNA o osoby, jimž byla soudem uložena zabezpečovací detence, a druhá novela (zákon č. 303/2013 Sb.) pak pouze provedla terminologickou revizi daného ustanovení v souladu inovovanou terminologií nového občanského zákoníku.

Žádná z uvedených změn se tedy přímo nedotkla těch částí ustanovení § 65, která jsou návrhem na zrušení kritizována pro nedostatek ústavnosti.

III.

Návrh zákona č. 273/ 2008 Sb., o Policii České republiky, byl Senátu postoupen Poslaneckou sněmovnou dne 7. 8. 2008. Organizační výbor přikázal návrh zákona (senátní tisk č. 301 v šestém funkčním období) k projednání výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, jako výboru garančnímu, a dále ústavně-právnímu výboru. Oba výbory přijaly obsahově shodné usnesení (senátní tisky č. 301/1 a č. 301/2), kterým doporučily Senátu schválit návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Návrh zákona projednala z vlastní iniciativy rovněž stálá komise Senátu pro ochranu soukromí, která ve svém stanovisku (senátní tisk 301/3) bere předkládaný návrh zákona na vědomí, ale zároveň obecně konstatuje, že očekává přípravu novelizací ke **zpřesnění některých ustanovení tak, aby byla více ctěna zásada ochrany osobních údajů a soukromí občanů.** Očekávání následného zlepšení vycházelo z většinového přesvědčení komise, že zákon jde správným směrem, a proto je třeba potvrdit tuto skutečnost jeho přijetím, bez dalšího zdržování.

Předkladatel návrhu zákona o Policii ČR (za vládu ministr vnitra) prezentoval při projednávání návrhu zákona v orgánech Senátu jeho výrazně reformní charakter, přičemž jednou z komponent tohoto pojetí zákona mělo být zaměření Policie ČR na preventivní a efektivní působení. Důvodová zpráva k předmětnému ustanovení § 65 návrhu zákona uvádí jeho význam právě jako opatření ve prospěch tohoto směřování k prevenci. Senátoři se většinově ve svých projevech při projednávání návrhu v orgánech Senátu přihlásili k podpoře takto prezentovaných reformních kroků a tím v jistém smyslu i k podpoře opatření, která jej mají naplňovat, tj. pomyslně včetně možnosti efektivní identifikace pachatelů úmyslné trestné činnosti na základě evidence profilů DNA.

V rozpravě k návrhu zákona se odrážel zejména zájem o nové prvky dané právní úpravou. Úpravě policejní evidence profilů DNA se tak zřejmě i z tohoto pohledu nedostalo žádné výslovné pozornosti.

Daná úprava byla v době projednávání návrhu zákona aplikována podle dosavadního zákona o Policii ČR již téměř osm let a mohla být proto již vnímána jako právní úprava praxí pozitivně prověřená.

Relevantní judikatura, vymezující některé lidsko-právní limity policejního zpracování profilů DNA se začala objevovat převážně až v posledních letech, tj. až po přijetí nyní platného zákona o Policii ČR.

Zpravodaj garančního výboru vyslovil na úvod rozpravy Senátu přesvědčení, že předkládaný návrh zákona je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, jakož i mezinárodními smlouvami podle článku 10 Ústavy.

Z vládní důvodové zprávy k návrhu zákona o Policii ČR, konkrétně k ustanovení § 65, vyplynulo, že podstatou daného ustanovení je legislativní vymezení cíle policejní pravomoci k evidenci informací o genetickém vybavení stanovených osob. Tímto cílem je zde jen a pouze možná budoucí identifikace osoby, např. na základě biologických stop zajištěných na místě činu. Důvodová zpráva konstatuje, že v kombinaci cíle dané pravomoci s propracovanou zásadou přiměřenosti (§ 11 zákona o Policii ČR) se vytváří právní překážka jakémukoliv jinému využití evidovaných genetických profilů (osobního genetického vybavení). V tomto ohledu se pak jevila evidence DNA poměrně srovnatelná s jinými, např. s plně akceptovanou evidencí daktyloskopickou, rovněž upravenou v předmětném § 65.

Senát projednal návrh zákona na své 15. schůzi šestého funkčního období dne 17. 8. 2008. Usnesením č. 449 **schválil** návrh zákona ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. Návrh na schválení byl přijat v hlasování č. 30, když při stavu 65 přítomných senátorů (kvorum 33) bylo 52 z nich pro návrh, 2 byli proti a 11 se hlasování zdrželo.

Lhůta 30 dnů pro projednání návrhu zákona a usnesení se k němu Senátem podle čl. 46 odst. 1 Ústavy končila dnem 6. 9. 2008.

IV.

Senát projednal předmětný návrh zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně stanoveným způsobem. Je na Ústavním soudu, aby posoudil ústavnost návrhem napadeného ustanovení tohoto zákona a rozhodl.

Milan Štěch
předseda Senátu
Parlamentu České republiky

Doložka konverze do dokumentu obsaženého v datové zprávě

Tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické pod pořadovým číslem **105967318-20962-180319072326**, skládající se z **5** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.

Zajišťovací prvek: **reliéfní ražba, dopis**

Jméno a příjmení osoby, která konverzi provedla: **JAN KNOTEK**

Vystavil: **Česká republika - Kancelář Senátu**
Pracoviště: **Česká republika - Kancelář Senátu**
V Praze dne 19.03.2018

105967318-20962-180319072326